

Briuselis, 2016 m. vasario 15 d.
(OR. en)

6052/16

COEST 30

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato

data: 2016 m. vasario 15 d.

kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 5946/16 COEST 22

Dalykas: SANTYKIAI SU BALTARUSIJA
– Tarybos išvados

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl Baltarusijos, kurias 2016 m. vasario 15 d. priėmė Užsienio reikalų taryba.

Tarybos išvados dėl Baltarusijos

Užsienio reikalų taryba, 2016 m. vasario 15 d.

1. Primindama 2011 m. sausio 31 d., 2011 m. birželio 20 d., 2012 m. kovo 23 d. ir 2012 m. spalio 15 d. Tarybos išvadas, Taryba pabrėžia, kad jai labai svarbu palaikyti santykius su Baltarusijos Respublika ir jos žmonėmis.
2. Tuo pačiu metu Taryba išlieka susirūpinusi dėl žmogaus teisių padėties Baltarusijoje ir primena, kad ES ir Baltarusijos santykiai turėtų būti grindžiami bendromis vertybėmis, visų pirma pagarba žmogaus teisėms, demokratijai ir teisinės valstybės principams.
3. Taryba pripažįsta veiksmus, kurių per pastaruosius dvejus metus ėmėsi Baltarusija ir kurie prisidėjo prie ES ir Baltarusijos santykių gerinimo, įskaitant aktyvų Baltarusijos dalyvavimą Rytų partnerystės veikloje ir bendradarbiavimo modernizavimo klausimais tarpiniame etape, ES ir Baltarusijos dialogo žmogaus teisių klausimais atnaujinimą, pradėtas derybas dėl vizų režimo supaprastinimo ir readmisijos susitarimų bei dėl partnerystės judumo srityje, aktyvų tolesnį bendradarbiavimą derinant skaitmenines rinkas ir bendradarbiavimo susitarimo dėl išankstinio perspėjimo mechanizmo energetikos srityje pasirašymą. Taryba taip pat vertina Baltarusijos konstruktyvų vaidmenį regione.
4. Visų likusių politinių kalinių paleidimas 2015 m. rugpjūčio 22 d. buvo ilgai lauktas žingsnis, kurio ES nuolat reikalavo. Atsižvelgdama į tai, kad buvo paleisti kaliniai, į 2015 m. spalio 11 d. nesmurtinėje aplinkoje vykusių prezidento rinkimų rezultatus bei į bendrą ES ir Baltarusijos santykių padėtį, Taryba 2015 m. spalio mėn. nusprendė keturiems mėnesiams sustabdyti daugumos ribojamųjų priemonių taikymą.

Taryba pripažįsta, kad esama galimybės ES ir Baltarusijos santykius plėtoti pagal konstruktyvesnę darbotvarkę ir kad pažangos įvairiose srityse gali būti geriau pasiekta naudojantis stipresniais ryšių palaikymo kanalais.

5. Šiomis aplinkybėmis Taryba susitaria, kad ES nepratęs ribojamųjų priemonių 170 asmenų ir trims bendrovėms, kurių įtraukimas į sąrašą šiuo metu yra sustabdytas, taikymo. Be to, Taryba susitaria, kad ginklų embargas ir ribojamųjų priemonių, kurios yra susijusios su keturiais asmenimis, įtrauktas į sąrašą dėl neišaiškintų dviejų opozicijos politikų, vieno verslininko ir vieno žurnalisto dingimo atvejų, taikymas bus pratęsti dvylikos mėnesių laikotarpiui.
6. Kadangi 2016 m. įvyks Baltarusijos parlamento rinkimai, Taryba ragina Baltarusijos valdžios institucijas nedelsiant įgyvendinti Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) Demokratiinių institucijų ir žmogaus teisių biuro (DIŽTT) galutinėje ataskaitoje dėl 2015 m. spalio 11 d. prezidento rinkimų organizavimo pateiktas rekomendacijas, be kita ko, dėl teisinės ir procedūrinės tvarkos. Taryba palankiai vertina tai, kad Baltarusija tampa vis atviresnė dialogui ir bendradarbiavimui su ESBO DIŽTT. Taryba primena, kad jai labai svarbu, jog Baltarusijoje šioje srityje būtų daroma pažanga ir būtų gerbiamos žmogaus teisės, demokratija ir teisinės valstybės principai.
7. Taryba smerkia mirties bausmės taikymą Baltarusijoje, ypač apgailestauja dėl neseniai paskelbtų dviejų mirties bausmių, ir ragina Baltarusijos valdžios institucijas, kaip pirmąjį žingsnį siekiant panaikinti mirties bausmę, paskelbti moratoriumą. Taryba laukia būsimų specializuotų ir viešų renginių dėl mirties bausmės panaikinimo, kuriuos planuojama surengti 2016 m.

Taryba pakartoja raginimą sugrąžinti buvusių politinių kalinių pilietines bei politines teises ir pabrėžia, jog reikia užtikrinti susirinkimų ir asociacijų laisvę, be kita ko, leidžiant registruoti politines ir pilietines visuomenės organizacijas. Taryba pabrėžia dinamiškos pilietinės visuomenės svarbą šalies socialinei bei ekonominei gerovei ir ragina Baltarusijos valdžios institucijas leisti pilietinei visuomenei aktyviau dalyvauti diskusijose dėl vyriausybės politikos. Taryba toliau ragina Baltarusijos valdžios institucijas pašalinti visas laisvos ir nepriklausomos žiniasklaidos veiklą varžančias kliūtis, be kita ko, užregistruoti naujas žiniasklaidos priemones ir akredituoti žurnalistus. Be to, Taryba ragina Baltarusiją gerbti nacionalinėms mažumoms priklausančių asmenų teises. Taryba toliau įdėmiai stebės padėtį šiuo klausimu.

8. Taryba palankiai vertina tai, kad buvo atnaujintas ES ir Baltarusijos dialogas žmogaus teisių klausimais, ir laukia kito jo raundo, kurį Baltarusija pasiūlė surengti Minske pavasario pabaigoje. Šis dialogas ir Baltarusijos dalyvavimas 2015 m. visuotiniame periodiniame vertinime yra konstruktyvūs žingsniai ir Taryba skatina Baltarusijos valdžios institucijas tęsti darbą šiose srityse bei ragina Baltarusiją į šį procesą įtraukti pilietinę visuomenę.

ES toliau ragina Baltarusiją įgyvendinti JT sutartimis įsteigtų organų pateiktas rekomendacijas ir visapusiškai bendradarbiauti pagal JT specialias procedūras, be kita ko, su specialiuoju pranešėju žmogaus teisių padėties Baltarusijoje klausimais, ir pagal kitus mechanizmus. Taryba ragina Baltarusiją ir Europos Tarybą intensyviau bendradarbiauti, kad Baltarusija galėtų tapti pilnateise Europos Tarybos nare.

Taryba pakartoja ES ryžtą padėti Baltarusijai įvykdyti savo įsipareigojimus demokratizacijos bei visapusiškos pagarbos žmogaus teisėms srityse ir tikisi, kad netrukus šiuos klausimus bus galima apsvarstyti dvišaliu lygmeniu.

9. Taryba pakartoja esanti tvirtai įsipareigojusi stiprinti ES bendradarbiavimą su Baltarusijos žmonėmis ir pilietine visuomene. ES labai svarbu palaikyti stiprius žmonių tarpusavio ryšius su Baltarusija, kurie turi būti skatinami vykdant programas, pavyzdžiui, Erasmus+, ir laukia, kad būtų sparčiai užbaigtos derybos ir pasirašyti susitarimai dėl vizų režimo supaprastinimo, readmisijos ir partnerystės judumo srityje.
10. Taryba pakartoja, kad geri kaimyniniai santykiai ir regioninis bendradarbiavimas yra svarbūs ES ir Baltarusijos bendradarbiavimo stiprinimo aspektai. Taryba primena savo 2015 m. liepos 20 d. išvadas dėl diplomatijos energetikos srityje ir pakartoja, kad svarbu užtikrinti branduolinę saugą už ES ribų, ir ragina Baltarusiją šiuo klausimu konstruktyviai bendradarbiauti su atitinkamomis tarptautinėmis institucijomis.

11. Taryba išlieka atvira tolesniam ES ir Baltarusijos santykių plėtojimui ir tolesniems veiksams siekiant stiprinti politinius santykius bei sektorių bendradarbiavimą atitinkamomis sąlygomis. Taryba palankiai vertina Komisijos ketinimą šiais metais pradėti porinį bendradarbiavimą su Baltarusija. Ji pabrėžia Europos kaimynystės politikos peržiūros svarbą ir pažymi, kad Baltarusija suteikia gerą galimybę laikytis diferencijuoto požiūrio. Todėl Taryba nusprendė paspartinti priemonių, skirtų ES ir Baltarusijos bendradarbiavimui tam tikrose ekonomikos, prekybos ir su pagalba susijusiose srityse stiprinti, įgyvendinimą siekiant modernizuoti Baltarusiją bei jos ekonomiką ir duoti naudos Baltarusijos gyventojams, be kita ko, siekiant padėti įstoti į PPO, ir bendradarbiaujant su tarptautinėmis finansų įstaigomis, visų pirma EIB ir Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku (ERPB) atsižvelgiant į atitinkamus jų įgaliojimus. Be to, Taryba ragina Baltarusiją paspartinti labai reikalingų ekonomikos reformų įgyvendinimą. Konkretūs veiksmai, kurių imsis Baltarusija siekdama gerbti visuotines pagrindines laisves, teisinės valstybės principus ir žmogaus teises, išliks itin svarbūs formuojant ES būsimą politiką Baltarusijos atžvilgiu.
12. Taryba toliau seks ES ir Baltarusijos koordinavimo grupės darbą vykdant tolesnę veiklą, susijusią su tarpiniu bendradarbiavimo modernizavimo klausimais etapu, įskaitant darbotvarkę, į kurią įtraukti žmogaus teisių klausimai, ir tikisi, kad į šį procesą bus įtraukta pilietinė visuomenė.